Dosarul nr. 5r-74402023 (4-23182746-5r-20122023)

DECIZIE

14 februarie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei Vladislav Negru
Grefier Vera Railean

Cu participarea:

Apărătorului Roman Plămădeală

În lipsa:

Agentului constatator Gîțu Viorel, inspector principal din cadrul Direcției Control Transport Rutier, angajat în baza ordinului nr. ***** din 01.07.2022, prin Dispoziția 05.01.24
Contravenientului ***** Ion

examinând în ședință publică cauza contravențională după recursul lui ***** Ion împotriva Deciziei agentului constatator, privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale seria/nr. ***** din 29.11.2023, întocmită de către agentul constatator inspectorul principal a SCTR al Autorității Administrative „Agenţia Naţională Transport Auto”, Flocus Dumitru, prin care ***** Ion a fost sancționat în temeiul art.197 alin.(3) Cod contravențional, -

a constatat:

Prin Decizia inspectorului principal a SCTR al Autorității Administrative „Agenţia Naţională Transport Auto”, Flocus Dumitru din 29 noiembrie 2023, **în temeiul constatării personale**, ***** Ion a fost tras la răspundere contravenţională în conformitate cu art. 197 alin. (3) Cod contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 75 unităţi convenţionale în sumă de 3750 lei cu aplicarea măsurii procesuale de constrângere suspendarea dreptului de utilizare a mijlocului de transport pe un termen de 6 luni pentru faptul că, *„la 29 noiembrie 2023, ora 19^{05}, oraşul Cahul, conducătorul auto cu mijlocul de transport de model *****, cu numărul de înmatriculare *****, ignorând prevederile art. 5, 22, 23 şi 27 (neindicând subpunctul, litera) a Codului transporturilor rutiere, Legea nr. 150/2014, a efectuat transport rutier contra cost*

de mărfuri(colete), din Republica Moldova către Austria fără a fi înregistrat în condițiile Codului transporturilor rutiere”.

Considerând că n-a comis fapta imputată şi, respectiv, ilegală decizia de sancţionare, ***** Ion, prin intermediul apărătorului său, avocatul Roman Plămădeală, s-a adresat în judecată cu prezentul recurs, prin care solicită anularea ei, invocând lipsa faptului contravenţiei (art. 441 Cod contravenţional).

În ședință judiciară apărătorul contravenientului ***** Ion, avocatul Roman Plămădeală a susținut recursul înaintat și a solicitat admiterea lui pe motivul indicat.

Contravenientul ***** Ion, legal citat prin intermediul apărătorului despre data, locul și timpul examinării cauzei, în ședință judiciară, fără careva motive întemeiate (n-a adus la cunoștința instanței motivele), în ședință judiciară nu s-a prezentat, instanţa de judecată, ţinând cont de prevederile art. 454 alin.(1), (2) Cod contravenţional, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Agentul constatator Gîțu Viorel, inspector principal din cadrul Direcției Control Transport Rutier, angajat în baza ordinului nr. ***** din 01.07.2022, prin Dispoziția 05.01.24 fiind prezent în ședința din 18 ianuarie 2024 s-a declarat împotriva contestației, a susținut Decizia agentului constatator privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale din 29 noiembrie 2023 întocmit în privința lui ***** Ion.

Apărătorul Roman Plămădeală fiind prezent în ședința din 18 ianuarie 2024 a susținut recursul nu este de acord constatările agentului, inspectorul Autorității Administrative Agenția Națională Transport Auto, în baza constatărilor personale, consideră că în privința contravenientului ***** Ion nu a fost respectată LEGEA prin ce afectează grav dreptul la apărare, consideră că agentul constatator a încălcat competenta materială la constarea și examinarea cauzei contravenționale în privința ultimului iar aceste omisiuni și încălcări admise de către inspector, atrag nulitatea absolută a deciziei de sancționare și echivalează cu neconstatarea faptului contravenției, cu încetarea procesului contravențional pe acest motiv.

Crede că decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator din 29.11.2023, a fost emisă cu încălcarea prevederilor Codului Contravențional al RM privind competența materială, fapt ce constituie un viciu care afectează în mod esențial fondul cauzei, acest fapt condiționează inadmisibilitatea de drept de a sancționa și a menține în vigoare un asemenea act.

Solicită, admiterea recursului și anularea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale emise de către agentul constatator inspectorul ANTA cu Seria nr. *****, din data de 29.11.2023, întocmită în privința mea ***** Ion în baza art. 197 alin. (3) Cod contravențional, prin care a fost stabilită sancțiunea principală sub formă de amendă în mărime de 75 u.c.

echivalentul a 3750,00 lei cu aplicarea măsurii procesuale de constrângere suspendarea dreptului de utilizare a m/t pe un termen de 6 luni prin reținerea certificatului de înmatriculare/plăcuțelor, cu încetarea procesului contravențional.

Studiind materialele cauzei contravenţionale, instanţa de judecată ajunge la concluzia că ***recursul este întemeiat.***

Concluzia instanţei de judecată se bazează pe următoarele:

Astfel, conform ***art. 197 alin. (3) Cod contravenţional*** *„efectuarea* ***transportului rutier de mărfuri, contra cost****, fără a fi înregistrat în condiţiile Codului transporturilor rutiere se sancţionează cu amendă de la 150 la 200 de unităţi convenţionale cu sau fără 4 puncte de penalizare aplicate persoanei fizice şi cu amendă de la 450 la 500 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice”.*

Din conţinutul **art. 7 Cod contravenţional** reiese că, *„****persoana*** *poate fi sancţionată* ***numai pentru*** *contravenţia în a cărei privinţă* ***este dovedită vinovăţia sa****, cu respectarea normelor prezentului cod”*, iar din conţinutul **art. 5 alin.(2) acelaşi Cod** reiese că, *„interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale* ***sunt interzise****”.*

Art. 375 alin.(1) Cod contravenţional stipulează că, *„persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod”*, iar **alin.(2) acelaşi articol** stipulează că, *„nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa”.*

Alin.(3) articolul precitat stipulează că, *„concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional”.*

În acelaşi context, conform **art. 400 alin.(1) Cod contravențional**, *„contravenţiile prevăzute la art. 47, art. 48[1] alin.(5), art. 49, 50, 52, 52[1], 54 69–71, 73, 76[1], art. 77 alin.(8), art. 77[2], 78, art. 79 alin.(1), (2), (4), art. 80[1], 85–87, 89–91, art. 91[1] alin.(13)–(18) şi (20), art. 96, 99–104, 105–107, art. 115 alin.(3), art. 157 alin. (2), (3) şi (12), art. 158 alin.(1) şi (2), art. 176, 180[1],* ***art. 197 alin.(1)–(4), (9), (11)–(13), (15), (16), (22),*** *art. 201–203, 205, 209, 220, 221, 222–226, 228–243, 245, art. 263 alin.(1), art. 263[1], 267, art. 273 pct. 17) şi 18), art. 277 alin.(1), (4) şi (7), 283, art. 286 alin.(3), art. 287[3], 289[1], 321, 325, 326 alin. (2)–(6), art. 327[4], 331, 332, 332[1], 338–341, 346, art. 349 alin.(1), art. 350, 350[2], 354–357, 359–362, art. 364 alin. (2), (5), (6), art. 365, 365[3] şi 365[5] se constată şi se examinează de către* ***poliţie****”*, iar conform **alin.(2) acelaşi articol**, *„****sunt în drept*** *să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței* ***funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne****, care exercită atribuțiile poliției și sunt împuterniciți cu asemenea atribuții conform*

fişei postului. Nomenclatorul funcţiilor şi al competenţelor de examinare a cauzelor contravenţionale şi de aplicare a sancţiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne”.

Potrivit **art. 425 alin.(1) Cod contravenţional**, *„**probele** sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei”*, iar conform **alin.(2) a aceluiaşi articol**, *„în calitate de **probe** se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză”.*

Din conținutul **alin.(5) a articolului precitat**, reiese că *„sunt admisibile **probele** pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod”*, iar din conţinutul **alin.(6) lit. c) acelaşi articol**, *„nu pot fi admise ca **probe** datele care au fost obţinute prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv **a dreptului la apărare** sau a dreptului la interpret/traducător”.*

În conformitate cu **art. 446 lit. c) Cod contravenţional**, *„în cazul constatării unei fapte contravenţionale, agentul constatator **nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie** dacă fapta contravenţională a fost examinată **în baza constatărilor personale ale agentului constatator**”*, iar în conformitate cu **art. 451[1] alin.(1) acelaşi Cod**, *„în cazul depistării unei fapte ce constituie contravenţie, **agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie** dacă sunt întrunite **cumulativ** următoarele condiţii:*

a) contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe;

b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvârşirea contravenţiei;

*c) **examinarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii ţin de competenţa agentului constatator**;*

d) contravenţia nu este pasibilă de sancţiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art. 439[7]”.

În conformitate cu **alin.(3) articolul sus indicat**, *„în cazul tragerii la răspundere contravenţională în condiţiile alin.(1), agentul constatator va emite o*

decizie *prin care va aplica o sancţiune egală cu o doime din minimumul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii întâi”.*

Art. 451[2] alin.(1) lit. d), e), f), g) acelaşi Cod prevede că, *„**decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator** este un document executoriu, care **va include**: fapta contravenţională, locul, timpul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; aducerea la cunoştinţa contravenientului, precum şi a reprezentantului legal al minorului a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387 ale prezentului cod, precum şi a consecinţelor examinării contravenţiei în procedură simplificată; declaraţia contravenientului despre recunoaşterea săvârşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului”.*

În afară de aceasta, potrivit **art. 451[3] alin.(1) Cod contravenţional**, *„deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancţiunii, în instanţa de fond conform competenţei teritoriale”,* iar potrivit **alin.(2) acelaşi articol**, *„decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator poate fi contestată de către contravenient, victimă, procuror sau de către conducătorii autorităţilor din care fac parte agenţii constatatori”.*

Potrivit **alin.(3) articolul precitat**, *„deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate în baza următoarelor temeiuri:*

a) nu au fost respectate dispoziţiile privind competenţa materială;

b) contravenientul a fost sancţionat pentru o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărţii a doua;

c) s-au aplicat sancţiuni în alte limite decât cele prevăzute de partea specială a cărţii a doua”.

După cum reiese din prevederile **art. 451[4] alin.(1) Cod contravenţional**, *„recursul declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua, care se aplică în mod corespunzător, cu excepţiile prevăzute la prezentul capitol”*, iar din prevederile **alin.(2) acelaşi articol** reiese că, *„instanţa de recurs poate adopta una din următoarele decizii:*

1) să respingă recursul şi să menţină decizia agentului constatator dacă este:

a) tardiv;

b) inadmisibil;

c) nefondat;

2) să admită recursul** şi **să anuleze decizia agentului constatator şi să adopte una dintre următoarele soluţii:

*a) dispunerea achitării persoanei sau **încetării procesului contravenţional;***

b) rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului”.

Din prevederile **alin.(3) articolul precitat** reiese că, *„**părţile se informează** despre locul, data şi ora şedinţei de examinare a **recursului**, însă **neprezentarea acestora** nu împiedică examinarea recursului şi desfăşurarea şedinţei, în cazul în care la dosar este dovada citării fiecărei părţi”.*

În conformitate cu **art. 465 alin.(2) Cod contravenţional**, *„**decizia** pronunţată în recurs este **irevocabilă**”.*

Din conținutul **deciziei** contestate (f.d.-7), precum și **declarația scrisă** a lui ***** Ion (f.d.-9), reiese că, la data și circumstanțele descrise, agentul constatator inspectorului principal a SCTR al Autorității Administrative „Agenţia Naţională Transport Auto”, Flocus Dumitru, **în baza constatărilor personale**, precum și probelor acumulate – **tabelul foto și procesul -verbal de reținere a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare Seria ANTA nr. ***** din 29.11.2023** (f.d.-8; f.d-9 verso) – a concluzionat că de către contravenientul ***** Ion a fost comisă fapta indicată, din care considerente l-a tras la răspundere în conformitate cu prevederile art. 197 alin.(3) Cod contravențional, stabilindu-i o sancțiune contravențională sub formă de amendă, însă **aceasta nu corespunde exigențelor legale analizate supra**.

Drept urmare, instanța ajunge la concluzia încălcării de către agentul constatator al ANTA a competenței materiale la examinarea prezentei cauze contravenționale, care urma să fie soluționată prin decizie de către organul de poliţie, abilitat în mod legal cu asemenea competente.

Reieșind din cumulul normelor enunțate supra, instanța de judecată conchide că agentul constatator din cadrul ANTA neîntemeiat a recurs la examinarea contravenției în temeiul propriilor constatări, or în limitele competenței materiale acordate de lege, ***ultimul era în drept doar să constate contravenția imputată făptuitorului ***** Ion, prevăzută de art. 197 alin.(3) Cod contravenţional şi să o transmită organului afacerilor interne, pentru examinare potrivit competenţei şi emiterea deciziei asupra cazului***.

În conformitate cu prevederile art. 443 alin.(9) Cod contravenţional, partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancţionare, de încetare a procesului contravenţional sau de remitere a cauzei funcţionarului abilitat sa examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator sau autorităţii competente să soluţioneze cauza contravenţională, ori în instanţa de judecată, cu recomandarea, în toate

cazurile, dacă consideră necesar, privind sancţionarea sau privind încetarea procesului, indicîndu-se şi termenul de contestare în instanţa de judecată.

Sancţionarea pentru o contravenţie, conform jurisprudenţei CtEDO, este apreciată ca sancţionare penală (**§ 35 a Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr. 61821/00**) – *„Curtea notează preeminenţa acelor care sugerează că acuzaţiile aduse reclamantului au fost de natură penală. Deşi nici una din ele nu este decisivă, cumulativ ele determină caracterul penal al „acuzaţiilor" aduse reclamantului, în sensul articolului 6 § 1 al Convenţiei".*

În jurisprudenţa sa CtEDO, dezvoltând conţinutul abstract al acestei norme (**art. 6 CEDO**) a statuat că *„autorităţile naţionale trebuie să depună o maximă diligenţă cu privire la modul în care se face notificarea* ***„acuzaţiei către cel interesat, deoarece actul de acuzaţie are un rol determinant în procedura penală…".***

Astfel, din acest punct de vedere, **procesul contravenţional** în privinţa lui ***** Ion nu respectă rigorile mai sus enunţate, prin ce **afectează grav** ***dreptul la apărare*** al **acestuia**, or, agentul constatator inspectorul principal a SCTR al Autorității Administrative „Agenţia Naţională Transport Auto", Flocus Dumitru **a încălcat competența materială la constarea și examinarea cauzei contravenţionale** în privința primului, iar aceste omisiuni şi încălcări admise de către ultimul **atrag** ***nulitatea absolută*** a deciziei de sancţionare şi **echivalează cu** ***neconstatarea faptului contravenţiei*** reproşate, **cu consecinţa** ***încetării procesului contravenţional*** pe acest motiv.

Tot odată, instanţa de judecată consideră necesar de a explica contravenientului ***** Ion că, în conformitate cu **art. 384 alin.(2) lit. u) Cod contravenţional,** *„persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională".*

În baza celor expuse, conducându-se de **art. 451[4] Cod contravențional**, instanța de judecată, -

a decis:

A admite ca întemeiat recursul lui ***** Ion împotriva Deciziei agentului constatator, privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale seria/nr. ***** din 29.11.2023, întocmită de către agentul constatator inspectorul principal a SCTR al Autorității Administrative „Agenţia Naţională Transport Auto", Flocus Dumitru, prin care ***** Ion a fost sancționat în temeiul art.197 alin.(3) Cod contravențional.

A anula Decizia agentului constatator, privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale seria/nr. ** din 29.11.2023*** inspectorului principal a SCTR al Autorității Administrative „Agenţia Naţională Transport Auto”, Flocus Dumitru, conform căreia ***** Ion a fost tras la răspundere în conformitate cu art. 197 alin. (3) Cod contravenţional, fiindu-i stabilită o sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 75 unităţi convenţionale în sumă de 3750 lei cu aplicarea măsurii procesuale de constrângere suspendarea dreptului de utilizare a mijlocului de transport pe un termen de 6 luni, cu încetarea procesului contravențional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenției.

A recunoaşte după ** Ion dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite*** ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Vladislav Negru